

ДОВІДКА
про результати публічного громадського обговорення проєкту професійного стандарту
«Складач поїздів»

м. Київ

11.12.2025

Суб'єкт перевірки Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні

Розробником Галузевою радою при Організації роботодавців «Галузеве об'єднання підприємств залізничного транспорту «Федерація залізничників України» з розробки професійних стандартів та професійних кваліфікацій у залізничній галузі» відповідно до Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373 (далі – Порядок), завершено процес публічного громадського обговорення проєкту професійного стандарту «Складач поїздів»

Позиція проєкту професійного стандарту	Пропозиція		Враховано / не враховано / знято в процесі обговорення	Обґрунтування причин неврахування
	Текст з поясненням	Назва суб'єкта подання		
2. Загальні відомості про професійний стандарт: 2) назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності» Професія є загальною (наскрізною) та входить до складу декількох видів економічної діяльності, де використовується праця складачів поїздів магістрального або промислового залізничного транспорту.	2. Загальні відомості про професійний стандарт: 2) назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності» Вказану інформацію рекомендовано вилучити , оскільки інформація у даному підпункті зазначається “за потреби”: Професія є загальною (наскрізною) та входить до складу декількох видів економічної діяльності, де використовується праця складачів поїздів магістрального або промислового залізничного транспорту.	Національне агентство кваліфікацій	Не враховано	Розробник вважає інформацію, вказану у цьому пункті, доцільною для профстандарту, яка не суперечить Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів (із змінами). Ця інформація вказує на врахування інтересів роботодавців усіх видів економічної діяльності, де використовується професія «Складач поїздів».
3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток: 1) здобуття професійної кваліфікації: Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток: 1) здобуття професійної кваліфікації: Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	Національне агентство кваліфікацій	Враховано частково	Наразі в затвердженій структурі професійного стандарту є неузгодженість між формою таблиці та назвою підпункту 1) пункту 3 і вимогами чинного Закону України «Про професійну освіту». Назва пункту 3 говорить про здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток як процес

Не передбачено	Суб'єкти освітньої діяльності/інші уповноважені Рекомендовано переглянути, оскільки в пункті 2. Загальні відомості про професійний стандарт: підпункті 5) назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи вказано: - диплом спеціаліста за професією «Складач поїздів» (з додатком до диплома) із записом про присвоєну професійну кваліфікацію «Складач поїздів 4 розряду».			досягнення професійних кваліфікацій, а в таблицях пункту 3 зазначено про суб'єктів, які уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій. Зауваження НАК по цьому пункту не відповідають вимогам Закону України «Про професійну освіту», оскільки суб'єкти освітньої діяльності у сфері професійної освіти забезпечують здобуття професійної кваліфікації за робітничими професіями, але не уповноважені законодавством на присвоєння /підтвердження та визнання професійних кваліфікацій.(статті 11, 44).
3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток 2) професійний розвиток без присвоєння наступного/вищого рівня професійної кваліфікації: підвищення кваліфікації згідно з вимогами законодавства не рідше одного разу на п'ять років з метою: вдосконалення раніше набутих компетентностей в межах професійної діяльності; набуття нових компетентностей для виконання робіт з новим обладнанням, засобами механізації й автоматизації, у межах оновлених технологічних процесів, з дотриманням вимог безпеки руху поїздів, охорони праці, пожежної та екологічної безпеки, умов організації праці; проходження спеціального навчання з питань перевезення небезпечних вантажів залізничним транспортом з отриманням відповідного сертифікату.	3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток 2) професійний розвиток без присвоєння наступної професійної кваліфікації Викладено інформацію відповідно додатку 2 до Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/373-2017-%D0%BF#Text: без присвоєння наступного/вищого рівня професійної кваліфікації: - для вдосконалення (підтримання) професійної кваліфікації, в тому числі шляхом набуття нових/додаткових навичок/компетентностей для виконання робіт з новим обладнанням, засобами механізації й автоматизації, у межах оновлених технологічних процесів, з дотриманням вимог безпеки руху поїздів, охорони праці, пожежної та екологічної безпеки, умов організації праці; - для підтвердження наявної професійної кваліфікації згідно з вимогами законодавства; - проходження спеціального навчання з питань перевезення небезпечних вантажів залізничним транспортом з отриманням відповідного сертифікату не рідше ніж один раз на п'ять років.	Національне агентство кваліфікацій	Враховано	

3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток: 1) здобуття професійної кваліфікації: Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій Складач поїздів 4 розряду Кваліфікаційні центри Наявні компетентності складача поїздів 4 розряду за результатами професійної підготовки, перепідготовки у суб'єктів освітньої діяльності або здобуті на робочому місці (на виробництві), без вимог до стажу роботи Суб'єкти освітньої діяльності/інші уповноважені законодавством суб'єкти Не передбачено	3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток: 1) здобуття професійної кваліфікації: Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій Складач поїздів 4 розряду Кваліфікаційні центри Замінити позицію: без вимог до рівня освіти та стажу роботи Суб'єкти освітньої діяльності/інші уповноважені законодавством суб'єкти Замінити позицію: - професійна підготовка – базова або повна загальна середня освіта, без вимог до стажу роботи; - перепідготовка – професійна освіта, без вимог до стажу роботи Додати позицію: Складач поїздів 5 розряду Кваліфікаційні центри без вимог до рівня освіти та стажу роботи Суб'єкти освітньої діяльності/інші уповноважені законодавством суб'єкти - професійна підготовка - базова або повна загальна середня освіта, без вимог до стажу роботи	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області	Не враховано Враховано частково Не враховано	Оскільки кваліфікаційні центри присвоюють, підтверджують або визнають наявну у здобувача професійну кваліфікацію, для них важлива її фактична наявність і можливий стаж роботи. Тому вказувати наявність або відсутність вимог до мінімального рівня освіти для кваліфікаційних центрів недоцільно, бо він вказується і важливий для суб'єктів освітньої діяльності. Наприклад, при зверненні до кваліфікаційного центру дорослої особи з відповідним стажем роботи, яка на співбесіді виявила необхідні передумови для допуску до теоретичного та практичного іспиту, підстав відмовити їй тільки через відсутність певного рівня освіти, підтвердженого документом про освіту, не буде. В умовах воєнного стану, через втрату усіх документів у районах ведення бойових дій, такі випадки стали особливо актуальними. Замінено в редакції: - професійна освіта - базова або повна загальна середня освіта, без вимог до стажу роботи; професійна підготовка – базова або повна загальна середня освіта, без вимог до стажу роботи; - перепідготовка – повна загальна середня освіта, без вимог до стажу роботи Додано позицію щодо професійної освіти, в результаті якої здобувач отримує освітню і професійну кваліфікацію. Скориговані вимоги щодо перепідготовки, бо вона не є професійною освітою, а лише здобуттям професійної кваліфікації. Статтею 1 ЗУ «Про професійну освіту» визначено, що професійна підготовка – це здобуття особою професійної кваліфікації вперше. Вважаємо, що для здобуття професійної кваліфікації «Складач поїздів 5 розряду» необхідно мати стаж роботи за попереднім розрядом не менше 1 року, оскільки професія «Складач поїздів» передбачає виконання робіт з підвищеною небезпекою, та які безпосередньо пов'язані з рухом поїздів (маневровою роботою) і це створить ризики для роботодавця щодо забезпечення вимог охорони праці та безпеки руху поїздів. Крім того, професійним стандартом встановлено, що професійна кваліфікація «Складач поїздів 5 розряду» відповідає 4 рівню НРК, який співвідноситься з повною загальною середньою освітою (НМЦ у Дніпропетровській області пропонується базова).
---	---	---	---	---

3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток: 2) професійний розвиток: з присвоєнням наступного/вищого рівня професійної кваліфікації Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій Складач поїздів 5 розряду Кваліфікаційні центри Наявні компетентності складача поїздів 5 розряду, здобуті на робочому місці (на виробництві), стаж роботи за професійною кваліфікацією «Складач поїздів 4 розряду» - не менше 1 року	3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток: 2) професійний розвиток: з присвоєнням наступного/вищого рівня професійної кваліфікації Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій Складач поїздів 5 розряду Замінити позицію: Кваліфікаційні центри без вимог до рівня освіти та стажу роботи	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області	Не враховано	Аргументи до цієї пропозиції зазначені вище
Суб'єкти освітньої діяльності/інші уповноважені законодавством суб'єкти Не передбачено Складач поїздів 6 розряду Кваліфікаційні центри Наявні компетентності складача поїздів 6 розряду, здобуті на робочому місці (на виробництві), стаж роботи за професійною кваліфікацією «Складач поїздів 5 розряду» - не менше 6 місяців Суб'єкти освітньої діяльності/інші уповноважені законодавством суб'єкти Не передбачено	Суб'єкти освітньої діяльності/інші уповноважені законодавством суб'єкти - підвищення кваліфікації – професійна освіта, стаж роботи за професійною кваліфікацією «Складач поїздів 4 розряду» <u>вказати кількість років</u>	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області	Враховано частково	Щодо підвищення кваліфікації у закладах професійної освіти, такий професійний розвиток робітничих професій, пов'язаних з виконанням робіт з підвищеною небезпекою та рухом поїздів доцільно передбачити в процесі трудової діяльності на виробництві, за обов'язкової наявності стажу роботи в безпосередніх виробничих умовах. Наразі великі роботодавці України (зокрема, в галузях металургії, енергетики, магістральних залізниць) мають власні розвинуті системи корпоративного навчання, які дозволяють якісно проводити професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації своїх працівників із залученням кращих фахівців, на виробничій базі підприємств галузі, з дотриманням необхідних умов охорони праці та безпеки руху. Пропонуємо: підвищення кваліфікації – повна загальна середня освіта, стаж роботи за професійною кваліфікацією «Складач поїздів 4 розряду» не менше 1 року.

	Складач поїздів 6 розряду Замінити позицію: Кваліфікаційні центри без вимог до рівня освіти та стажу роботи Суб'єкти освітньої діяльності/інші уповноважені законодавством суб'єкти - підвищення кваліфікації – професійна освіта, стаж роботи за професійною кваліфікацією «Складач поїздів 5 розряду» <i>вказати кількість років</i>	Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області	Враховано частково	Аргументи до цієї пропозиції зазначені вище Пропонуємо: підвищення кваліфікації – повна загальна середня освіта, стаж роботи за професійною кваліфікацією «Складач поїздів 5 розряду» не менше 6 місяців.
3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток: 1) здобуття професійної кваліфікації: Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій Складач поїздів 4 розряду Кваліфікаційні центри Наявні компетентності складача поїздів 4 розряду за результатами професійної підготовки, перепідготовки у суб'єктів освітньої діяльності або здобуті на робочому місці (на виробництві), без вимог до стажу роботи	3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток: 1) здобуття професійної кваліфікації: Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій Складач поїздів 4 розряду Кваліфікаційні центри Замінити позицію: без вимог до освіти та стажу роботи	ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	Не враховано	Аргументи до цієї пропозиції зазначені вище щодо аналогічних зауважень Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області.
2. Загальні відомості про професійний стандарт: 5) назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи: - сертифікат про присвоєння/підтвердження, визнання професійної або часткової професійної кваліфікації;	2. Загальні відомості про професійний стандарт: 5) назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи: Змінити позицію: - сертифікат про присвоєння/підтвердження, визнання повної або часткової професійної кваліфікації; Рекомендовано розширити перелік документів, що підтверджують кваліфікацію	ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	Не враховано	Законодавством передбачені лише такі документи, що визначають професійну кваліфікацію: - Диплом спеціаліста із записом про підтвердження професійної кваліфікації (диплом видається після отримання випускником сертифікату у кваліфікаційному центрі); - Сертифікат про присвоєння/підтвердження, визнання професійної кваліфікації. Документи власного зразка, видані суб'єктами освітньої діяльності за результатами професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації, не мають юридичного статусу як документ державного зразка. Прикінцевими та перехідними положеннями ЗУ «Про професійну освіту» диплом про професійну (професійно-технічну) освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем "кваліфікований робітник" тепер прирівнюється до диплома про професійну освіту спеціаліста, а свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації прирівнюється

				до сертифіката про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації.
3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток: 2) професійний розвиток: з присвоєнням наступного/вищого рівня професійної кваліфікації Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій Складач поїздів 5 розряду Кваліфікаційні центри Наявні компетентності складача поїздів 5 розряду, здобуті на робочому місці (на виробництві), стаж роботи за професійною кваліфікацією «Складач поїздів 4 розряду» - не менше 1 року Складач поїздів 6 розряду Кваліфікаційні центри Наявні компетентності складача поїздів 6 розряду, здобуті на робочому місці (на виробництві), стаж роботи за професійною кваліфікацією «Складач поїздів 5 розряду» - не менше 6 місяців	3. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток: 2) професійний розвиток: з присвоєнням наступного/вищого рівня професійної кваліфікації Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій Складач поїздів 5 розряду Кваліфікаційні центри Замінити позицію: без вимог до освіти та стажу роботи Складач поїздів 6 розряду Кваліфікаційні центри Замінити позицію: без вимог до освіти та стажу роботи	ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	Не враховано	Аргументи до цієї пропозиції зазначені вище щодо аналогічних зауважень Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області. Крім того, слід зазначити, що професійні стандарти розробляються замість кваліфікаційних характеристик, які містять кваліфікаційні вимоги до професій за рівнями кваліфікації, тому недоцільно вилучати ці вимоги у профстандартах, в інтересах самих же роботодавців. Якщо кваліфікаційний центр не забезпечить належних умов для проведення практичного іспиту для складача поїздів, особливо 5 і 6 розряду, відповідальність за некомпетентність такого працівника, недотримання ним вимог охорони праці та безпеки руху ляже на роботодавця, як і оплата праці за невідповідну якість робіт. Тому розробник з позиції роботодавця вважає наявність стажу роботи обов'язковою умовою для послідовного присвоєння більш високого рівня кваліфікації.
	Додати суб'єктів освітньої діяльності та передбачити можливість внутрішнього підтвердження кваліфікацій	ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	Враховано частково	Додано в таблицю п.3 «Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток» професійного стандарту. Водночас, зазначаємо, що професійне навчання персоналу на виробництві регламентується статтею 44 ЗУ «Про професійну освіту». Присвоєння, підтвердження або визнання професійних кваліфікацій проводиться виключно кваліфікаційними центрами за відповідними постановами КМУ.
5. Опис трудових функцій Трудова функція Е. Компетентність ЕЗ.	5. Опис трудових функцій Трудова функція Е. Компетентність ЕЗ. Доопрацювати в частині питання надання домедичної допомоги постраждалим	Департамент технології перевезень та комерційної роботи АТ «Укрзалізниця»	Враховано	